

KEVIN MEKENA, DIREKTOR SEKTORA ZA NAFTU I GAS U KOMPANIJU AUTENTIKS

SPREČENE PREVARE SA GASOM

Markiranje goriva u Srbiji je za nešto više od godinu dana ne samo pokazalo dobre rezultate što se tiče obeležavanja benzina i dizel-goriva, već je počelo i obeležavanje tečnog naftnog gasa. To što su sada sva tri osnovna goriva za vozila obuhvaćena programom markiranja, bio je povod da razgovaramo sa Kevinom Mekenom, jednim od prvih ljudi kompanije Autentiks, koja proizvodi supstancu kojom se gorivo obeležava, odnosno marker, kao i uređaje za njegovo otkrivanje u gorivu

Moja poruka vozačima je da im proces markiranja pomaže tako što obezbeđuje da zaista dobiju ono što plaćaju – Kevin Mekena, direktor sektora za naftu i gas u kompaniji Autentiks

Koliko je markiranje tečnog naftnog gasa drugačije u odnosu na markiranje benzina i dizel-goriva?

– Koristi se isti princip obeležavanja koji podrazumeva dodavanje izuzetno malih količina markera u gorivo. Međutim, TNG sam po sebi donosi nekoliko izazova kojih nema kod benzina i dizel-goriva. Najpre, postoji više zahteva koji se tiču sigurnosne procedure koji se moraju ispuniti. Razlike prvenstveno potiču od toga što se benzin i dizel drže u običnim rezervoarima, a TNG u sudovima pod pritiskom. Uz to, razlika je i u tome što se tečni naftni gas ne koristi samo za pogon vozila, a obeležava se samo onaj koji ide na benzinske pumpe. Zato se markiranje TNG-a sprovodi na nivou cilindri, kako bi bilo sigurno da je proizvod koji napušta skladište isti onaj koji će se točiti na benzinskim stanicama.

Da li je to razlog što se sa markiranjem tečnog naftnog gasa počelo kasnije nego sa benzinom i dizelom?

– Postoje specifičnosti u opremi za skladištenje i distribuciju gasa u Srbiji kojima smo morali da se prilagodimo da bi markiranje bilo pouzdano i bezbedno. U saradnji sa naftnim kompanijama proučili smo infrastrukturu, a zatim smo uz pomoć kompanija iz Srbije napravili opremu koja omogućava markiranje tečnog naftnog gasa. I sam marker je drugačiji nego za benzin i dizel-gorivo, a za Srbiju smo razvili poseban marker za TNG kakav se ne koristi nigde drugde u svetu.

Koliko je u drugim zemljama zastupljeno markiranje tečnog naftnog gasa i kakva su iskustva?

Srbija je prva u Evropi počela obeležavanje tečnog naftnog gasa markerom

– TNG se u svetu mnogo manje markira nego benzin i dizel-gorivo. Ipak, imamo pozitivna iskustva iz nekoliko zemalja i ona su nam pomogla i pri uspostavljanju ovog sistema u Srbiji. Inače, Srbija u pogledu markiranja prednjači u Evropi, jer je prva počela sa ovakvim načinom obeležavanja benzina i dizel-goriva, a potom i tečnog naftnog gasa.

Mnogi vozači u Srbiji imaju primedbe na kvalitet gasa. Da li će markiranje doprineti da imamo bolji TNG?

– Očekuje se da će markiranje tečnog naftnog gasa posredno poboljšati i njegov kvalitet, jer će postojati sigurnost da proizvod koji napušta starište naftne kompanije nije pomešan sa nekom drugom supstancom pre nego što stigne do potrošača. Drugim rečima, osiguravam da ako na tržište uđe kvalitetno gorivo, ono takvo dolazi i do krajnjih potrošača. U prilog tome govore i iskustva iz drugih zemalja.

Da li sam marker prisutan u tečnom naftnom gasu može da ima neki negativni uticaj na motor?

– Kao i kod tečnih goriva,

prisustvo markera ni na koji način ne remeti njihov kvalitet, pa nema ni uticaj na rad motora. Marker su napravljene od istih sastojaka kao i samo gorivo, te sagorevaju u motoru. Prisutni su u veoma maloj količini – čine milijarditi deo ukupne količine goriva, što je recimo kao kada biste u pun bazen dodali kap tečnosti. Zbog svega toga ni u kom slučaju se ne mogu negativno odraziti na kvalitet goriva, niti na rad i pouzdanost motora.

• Da li vozači, odnosno vlasnici automobila, imaju koristi od markiranja?

– Moja poruka vozačima je da im proces markiranja pomaže tako što obezbeđuje da zaista dobiju ono što plaćaju. Obeležićemo gas kada napušta skladište, a kada ga ispitaćemo na benzinskim stanicama znaćemo da li je u njega nešto dodato na putu ka mestu na kojem ga kupujete. Zaista mislim da je ovo dobro za vozače i da će ovaj program omogućiti da budu sigurni da dobijaju dobro gorivo. ■

– Moja poruka vozačima je da im proces markiranja pomaže tako što obezbeđuje da zaista dobiju ono što plaćaju. Obeležićemo gas kada napušta skladište, a kada ga ispitaćemo na benzinskim stanicama znaćemo da li je u njega nešto dodato na putu ka mestu na kojem ga kupujete. Zaista mislim da je ovo dobro za vozače i da će ovaj program omogućiti da budu sigurni da dobijaju dobro gorivo. ■

Šta je markiranje

Program markiranja uveden je da bi se sprečilo da gorivo na tržište dolazi nelegalnim kanalima. Zasniva se na tome da se u sve gorivo koje regularno dolazi iz uvoza ili domaće proizvodnje dodaje posebna supstanca – marker. On se u gorivu može otkriti samo specijalnim detektorom, a ako se pri kontroli na pumpi utvrdi da markera nema ili ga nema u dovoljnoj koncentraciji, to je znak da je ono bilo predmet nekakve malverzacije.

Markiranje omogućava inspektorima da brzo i lako otkriju malverzacije

